

СЕКЦІЯ 5
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ
ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
ШКОЛІ

ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ У ШКОЛАХ США

Білянська М. М.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
E-mail: mary_skiba@ukr.net

Особливістю середньої школи США (6-8 кл., 12-14 р.) є те, що учні опановують «науки» (Science) — змішані уроки фізики, хімії, біології, географії, а не окремі природничі предмети.

Загальні знання з природничих наук діти починають здобувати вже у початковій школі — у 1-5-х кл. (6-11 р.). Перевага надається спостереженням. Враховуючи вікові особливості та інтереси, школярі поступово долучають до дослідницької діяльності у лабораторії [1].

Навчання кожного учня в старшій школі (9-12 кл., 15-18 р.) здійснюється за індивідуальною програмою. Старшокласникам пропонуються різнорівневі програми з урахуванням їхніх інтересів, потреб, рівня засвоєних знань і умінь. Перелік обов'язкових предметів визначає педагогічна рада школи, а вибіркові, або варіативні, учень має змогу обирати сам і вивчає їх на поглибленому рівні. У старшій школі в класах немає постійного складу учнів та чітко визначеної тривалості заняття, а також кожен має можливість опанувати програму в оптимальному для нього темпі, без примусу, працюючи над усіма обраними предметами одночасно, або зосереджувати увагу на окремих з них. Індивідуальну програму учень переважно може засвоїти впродовж 9-11-х кл., а в 12-му кл. йому може залишитись 1-2 предмети. Таким чином, уже починаючи з 12-го кл. учень може паралельно навчатися ще й у коледжі [1, 2, 3]. У школі навчатися легко, цікаво, діти не перевантажені і велика

увага надається самостійності, їх привчають відповідати за свій вибір. Кожен обраний навчальний предмет має свою кількість кредитів – біологія або математика — три «кредити», фізика або хімія, іноземна мова — два, географія або кулінарія — один і т.д. Для отримання атестата про закінчення школи учень має набрати 23 кредити [3].

Вивчення біології в старшій школі здійснюється таким чином. У 9-му кл. біологія вивчається як окремий предмет, старшокласники опановують зовнішню і внутрішню будову та процеси життєдіяльності рослинних і тваринних організмів та людини, походження різних систематичних груп, класифікацію й історію розвитку рослинного і тваринного світу. Увага приділяється також екології — середовищам існування, екосистемам. В 11-му кл. школярі поглиблено за вибором вивчають анатомію і фізіологію тварин і людини.

Часом предмети за вибором опановують на університетському рівні. За умови успішного складання тестів, надалі під час навчання у коледжі цей предмет учень може не вивчати [1].

У вивченні біології переважає дослідницька діяльність. У 9-му кл. для ознайомлення з середовищами існування рослин і тварин практикуються екскурсії, а також проектна діяльність, в 11-му кл. — ще й розгини тварин. Використовується парна, групова та індивідуальна форми організації навчально-пізнавальної діяльності школярів.

Література

1. Середня освіта в США: початкова, середня і старша школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://clout.com.ua/serednya-osvita-v-ssha-pochatkova-serednya-i-starsha-shkola.html>
2. Система освіти США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://svitppt.com.ua/nauka/sistema-osviti-ssha.html>
3. Школи за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/skolizakordonom/>